

Zmeny
vo financovaní základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl
a školských zariadení v roku 2017

1. Súvisiace všeobecne záväzné právne predpisy

Financovanie základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, vyšších územných celkov, štátom uznanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti (ďalej len „cirkevné“) a inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby (ďalej len „súkromné“) sa uskutočňuje **z výnosu dane z príjmov územnej samosprávy**.

Prideľovanie finančných prostriedkov obciam ustanovujú tieto všeobecne záväzné právne predpisy

- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 564/2004 Z. z.“)
- nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z. z.“).

Poskytovanie finančných prostriedkov z výnosu dane obcami sa uskutočňuje podľa

- § 6 ods. 12 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“).
- § 6 ods. 12 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. tak, že **obec určí všeobecne záväzným nariadením** výšku prostriedkov určených na mzdy a prevádzku na príslušný kalendárny rok na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa v školskom zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, v pôsobnosti súkromného zriaďovateľa a v pôsobnosti cirkevného zriaďovateľa.
- § 6 ods. 12 písm. j) zákona č. 596/2003 Z. z. tak, že **obec je povinná** poskytnúť na žiaka súkromnej základnej umeleckej školy, na žiaka cirkevnej základnej umeleckej školy, na poslucháča súkromnej jazykovej školy, na poslucháča cirkevnej jazykovej školy (do dovŕšenia 15 rokov veku), na dieťa súkromnej materskej školy, na dieťa cirkevnej materskej školy, na dieťa súkromného školského zariadenia a na dieťa cirkevného školského zariadenia (do dovŕšenia 15 rokov veku) finančné prostriedky najmenej vo výške **88 %** zo sumy určenej na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Zber údajov na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam ustanovuje

- § 7a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p. (ďalej len „zákon č. 597/2003 Z. z.“).

2. Novela nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z. Z. s účinnosťou od 1. januára 2017

Vláda SR na svojom rokovaní dňa 7. decembra 2016 schvália **nariadenie vlády SR č. 370/2016 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z. z. Táto novela nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2017 ustanovuje:

- zmenu hodnoty koeficientu na žiaka základnej umeleckej školy vzdelávajúceho sa v individuálnej forme vyučovania z hodnoty 11,4 na 14,7
- zmenu hodnoty koeficientu na žiaka základnej umeleckej školy vzdelávajúceho sa v skupinovej forme vyučovania z hodnoty 7,0 na 4,8.

Komentár:

Zmenou hodnôt koeficientov, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 1 prílohy č. 3 k nariadeniu vlády SR č. 668/2004 Z. z., sa umožní obciam prideľovať vlastným základným umeleckým školám a zriaďovateľom neštátnych základných umeleckých škôl primerané množstvo finančných prostriedkov s cieľom zabezpečiť kvalitu umeleckého vzdelávania podľa príslušného štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy. Pri nastavovaní hodnôt koeficientov sa vychádzalo z objemu finančných prostriedkov, ktorý sa poskytol obciam v predchádzajúcom období na činnosť základných umeleckých škôl. Zmena nemá vplyv na objem finančných prostriedkov na činnosť materských škôl, jazykových škôl a školských zariadení financovaných z podielových daní obcí a na celkový objem finančných prostriedkov prideľovaný obciam v rámci podielových daní. Pôvodné nastavenie koeficientov (platné do 31. 12. 2016) na prerozdeľovanie podielových daní nezodpovedalo personálnej náročnosti vzdelávania žiakov základnej umeleckej školy v individuálnej forme vyučovania a skupinovej forme vyučovania vyjadrenej v štátnom vzdelávacom programe a v rámcovom učebnom pláne. Obce dostávali na žiaka základnej umeleckej školy v individuálnej forme vzdelávania menej finančných prostriedkov ako potrebovali a naopak, na žiaka v skupinovej forme vzdelávania dostávali viac finančných prostriedkov ako potrebovali.

3. Koeficienty základnej umeleckej školy, jazykovej školy, materskej školy a školského zariadenia od 1. januára 2017 podľa prílohy č. 3 k nariadeniu vlády SR č. 668/2004 Z. z.

Tabuľka č. 1 – Hodnoty koeficientov

P. č.	Názov školy, školského zariadenia	Koeficient
1	Žiak základnej umeleckej školy v individuálnej forme vzdelávania	14,7
2	Žiak základnej umeleckej školy v skupinovej forme vzdelávania	4,8
3	Dieťa materskej školy	27,3
4	Dieťa materskej školy pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	68,2
5	Dieťa materskej školy pri zdravotníckom zariadení	40,9
6	Žiak základnej školy na činnosť školského klubu detí	1,6
7	Dieťa v školskom klube detí pri základnej škole pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vrátane internátnych škôl	13,2
8	Dieťa v školskom klube detí pri zdravotníckom zariadení	7,9
9	Potenciálny stravník - žiak základnej školy, základnej školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, gymnázia, konzervatória	1,8
10	Potenciálny stravník - žiak základnej školy internátnej, základnej školy internátnej pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, internátneho gymnázia, internátneho konzervatória	3,6
11	Poslucháč jazykovej školy	0,5
12	Dieťa školského internátu z materskej školy, základnej školy, strednej školy	15,0
13	Dieťa školského internátu zo školy pre deti a žiakov so špeciálnymi	75,0

	výchovno-vzdelávacími potrebami	
14	Na záujmové vzdelávanie detí v centre voľného času	1,1
15	Dieťa v reedukačnom centre	117,0
16	Dieťa v liečebno-výchovnom sanatóriu	113,0
17	Dieťa v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie	0,2
18	Dieťa v centre špeciálno-pedagogického poradenstva	2,0
19	Na správu školských objektov podľa počtu detí materskej školy a základnej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce	1,5

Tabuľka č. 2 – Hodnoty, o ktoré sa zvyšujú koeficienty pre materskú školu v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, ak celkový počet detí v materskej škole alebo materských školách zriaďovateľa nepresahuje 25

Počet detí v materskej škole (materských školách) zriaďovateľa	Zvýšenie koeficientov (bez ohľadu na vek dieťaťa) o hodnotu
do 10	20,6
od 11 do 15	12,6
od 16 do 20	6,5
od 21 do 25	1,7

Tabuľka č. 3 – Hodnoty, o ktoré sa zvyšujú koeficienty na žiaka základnej školy zriadenej na území obce na činnosť školského klubu detí, ak celkový počet žiakov v základnej škole nepresahuje 100

Počet žiakov základnej školy	Zvýšenie koeficientov o hodnotu
do 25	4,0
od 26 do 48	3,0
od 49 do 100	1,0

4. Výpočet jednotkového koeficientu na financovanie základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení obcami v roku 2017

Na výpočet očakávanej ročnej finančnej hodnoty jednotkového koeficientu v januári 2017 sú potrebné údaje zverejnené na webovom sídle Ministerstva financií SR www.mfsr.sk, v časti **Financie - Verejné financie – Fiškálna decentralizácia – Východiskové štatistické ukazovatele a rozpočtové podiely obcí na výnose dane z príjmov FO v roku 2017.**

Pre výpočet potrebujeme poznať:

VD = výnos dane, ktorý je určený pre obce.

Prognóza z januára 2017 na rok 2017 = **1 764 524 000 €**

40% = časť z podielových daní pre obce určená na financovanie školstva = **705 809 600 €**

PPŽ = prepočítaný počet žiakov podľa stavu k 15. 9. 2016 = **8 948 638,6**

Výpočet:

$(40\% \times VD) : PPŽ = H$ (finančná hodnota jednotkového koeficientu)

$$(0,40 \times 1\,764\,524\,000 \text{ €}) = 705\,809\,600 \text{ €} : 8\,948\,638,6 = 78,87 \text{ €} = 78,9 \text{ €}$$

Očakávaná finančná hodnota jednotkového koeficientu pre obce používaná na financovanie základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení v roku 2017 je približne 78,9 €.

5. Otázky z praxe

- ❖ **Ako si obec vypočíta objem finančných prostriedkov, ktoré dostane na financovanie základnej umeleckej školy v jej zriaďovateľskej pôsobnosti v roku 2017? Škola má v školskom roku 2016/2017 spolu 520 žiakov, z toho v individuálnej forme vzdelávania má 170 žiakov a v skupinovej forme vzdelávania má 350 žiakov.**

Podľa § 7a od. 1 písm. a) zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p. (ďalej len „zákon č. 597/2003 Z. z.“) na účel rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam na nasledujúci rok sa zbierajú **údaje o počte žiakov základnej umeleckej školy** (ďalej len „ZUŠ“) v individuálnej forme vzdelávania a v skupinovej forme vzdelávania od troch rokov veku do dovŕšenia 25 rokov veku podľa stavu k 15. septembru začínajúceho školského roka; t. j. školského roka 2016/2017. V cirkevných ZUŠ a v súkromných ZUŠ sa zbierajú počty žiakov do dovŕšenia 15 rokov veku.

V prílohe č. 3 k nariadeniu vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z. z.“), v tabuľke č.1, riadok 1, je uvedený žiak ZUŠ v individuálnej forme vzdelávania s koeficientom **14,7** a v riadku 2 je uvedený žiak v skupinovej forme vzdelávania s koeficientom **4,8**.

Výpočet:

(Počet žiakov ZUŠ v individuálnej forme vzdelávania podľa stavu k 15. septembru 2016) x koeficient pre žiaka ZUŠ v individuálnej forme vzdelávania) x finančná hodnota jednotkového koeficientu očakávaného v roku 2017) + (počet žiakov ZUŠ v skupinovej forme vzdelávania podľa stavu k 15. septembru 2016 x koeficient pre žiaka ZUŠ v skupinovej forme vzdelávania) x očakávaná finančná hodnota jednotkového koeficientu v roku 2017).

$$(170 \times 14,7) \times 78,9 \text{ €} + (350 \times 4,8) \times 78,9 \text{ €} = 197\,171 \text{ €} + 132\,552 \text{ €} = 329\,723 \text{ €}$$

Obci pre činnosť ZUŠ v jej zriaďovateľskej pôsobnosti, ktorá mala k 15. septembru 2016 spolu 170 žiakov v individuálnej forme vzdelávania a 350 žiakov v skupinovej forme vzdelávania, budú v roku 2017 pridelené finančné prostriedky v objeme približne 329 723 €.

- ❖ **V meste sa nachádzajú 4 materské školy v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti a jedna súkromná materská škola. Mestské materské školy dostávajú v roku 2017 dotáciu na jedno dieťa v sume 2 050 €. Zriaďovateľ súkromnej materskej školy dostáva z obce dotáciu na jedno dieťa v sume 1 750 €. Určilo mesto správnu výšku dotácie na jedno dieťa súkromnej materskej školy?**

- Pri výpočte je potrebné postupovať podľa § 6 ods. 12 písm. j) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v z. n. p. (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“), v ktorom je ustanovené, že obec je povinná poskytnúť na dieťa súkromnej materskej školy (ďalej len „MŠ“) dotáciu najmenej vo **výške 88 %** zo sumy určenej na mzdy a prevádzku na dieťaťa MŠ vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

- Ak mesto vo všeobecne záväznom nariadení na rok 2017 určilo dotáciu na mzdy a prevádzku na dieťa svojej MŠ v sume 2 050 €, potom bolo povinné poskytnúť na dieťa súkromnej MŠ dotáciu v sume najmenej 1 804 € (t.j. 88 % z 2 050 €). **Kedže mesto na dieťa súkromnej MŠ (na mzdy a prevádzku) schválilo dotáciu v sume 1 750 €, nepostupovalo správne, lebo zriaďovateľovi súkromnej MŠ neposkytlo dotáciu na dieťa vo výške najmenej 88 % zo sumy určenej na mzdy a prevádzku na dieťaťa MŠ vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, ale iba sumu zodpovedajúcu 85,37 %.** Keďže došlo k porušeniu zákona č. 596/2003 Z. z., zriaďovateľovi súkromnej MŠ odporúčame obrátiť sa na mesto, v ktorom súkromná MŠ sídli, aby zabezpečilo zmenu (opravu) pôvodného všeobecne záväzného nariadenia v súlade s § 6 ods. 12 písm. j) zákona č. 596/2003 Z. z. a upravilo dotáciu na dieťa súkromnej MŠ pre rok 2017 v takej výške, aká mu podľa uvedeného zákona patrí, t. j. najmenej 1 804 € na dieťa.

❖ ***Na území obce sa v školskom roku 2016/2017 nachádza šesť základných škôl (spolu majú 2 800 žiakov). Z toho štyri základné školy sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce (spolu 2 000 žiakov), jedna škola je cirkevná (450 žiakov) a jedna škola je súkromná (350 žiakov). Pri všetkých základných školách sídliačich na území obce sú zriadené školské kluby detí. Koľko finančných prostriedkov z výnosu dane na činnosť všetkých školských klubov detí môže očakávať obec v roku 2017? Koľko finančných prostriedkov je povinná obec poskytnúť súkromnému a cirkevnému zriaďovateľovi na činnosť školského klubu detí v roku 2017?***

Aby sme urobili správny výpočet, musíme vychádzať z § 7a ods. 1 písm. h) zákona č. 597/2003 Z. z., podľa ktorého na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam na nasledujúci kalendárny rok sa zbierajú **údaje o počte žiakov základných škôl** (ďalej len „ZŠ“) **podľa stavu k 15. septembru začínajúceho školského roka, t. j. k 15. septembru 2016, zriadených na území obce na účely financovania školských klubov detí** (ďalej len „ŠKD“).

Výpočet:

Súčet počtu žiakov ZŠ na území obce k 15. septembru 2016 x koeficient na činnosť ŠKD podľa tabuľky č. 1 prílohy č. 3 k nariadeniu vlády SR č. 668/2004 Z. z. x hodnota jednotkového koeficientu očakávaného v roku 2017:

$(2\,800 \times 1,6) \times 78,9 \text{ €} = 4\,480 \times 78,9 = 353\,472 \text{ €}.$

Z výpočtu vyplýva, že obec na financovanie ŠKD zriadených pri ZŠ na jej území dostane z výnosu dane v roku 2017 sumu približne 353 472 €.

Vo financovaní ŠKD je obec povinná postupovať v súlade s § 6 ods. 12 zákona č. 596/2003 Z. z.

- Podľa § 6 ods. 12 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. je obec povinná určiť **všeobecne záväzným nariadením** výšku dotácie na mzdy a prevádzku na príslušný kalendárny rok na dieťa ŠKD vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, v zriaďovateľskej pôsobnosti súkromného zriaďovateľa a v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkevného zriaďovateľa.
- Pri určovaní výšky dotácie na jedno dieťa v ŠKD by mala obec prihliadať **na skutočný, t. j. fyzický počet detí v ŠKD**, lebo všetci žiaci ZŠ nenavštevujú ŠKD.

Dotácia na jedno skutočné dieťa v ŠKD by mala mať výšku (hodnotu), ktorá bude reálne pokrývať náklady na mzdy (osobné náklady) zamestnancov ŠKD (pedagogických i nepedagogických) a na prevádzkové náklady spojené s činnosťou tohto školského zariadenia.

- V § 6 ods. 12 písm. j) zákona č. 596/2003 Z. z. je ustanovené, že obec je povinná poskytnúť na dieťa cirkevného a súkromného ŠKD dotáciu najmenej vo výške 88 % zo sumy určenej na mzdy a prevádzku na dieťaťa ŠKD vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Príklad:

Ak obec vo všeobecne záväznom nariadení určila na dieťa ŠKD vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti dotáciu na mzdy a prevádzku napríklad v sume 1 000 €, potom bola povinná určiť sumu najmenej 880 € na dieťa v cirkevnom ŠKD a sumu najmenej 880 € na dieťa v súkromnom ŠKD, keďže suma 880 € zodpovedá 88 % dotácie na dieťa v ŠKD v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

❖ ***Akým spôsobom si obec vypočíta objem finančných prostriedkov, ktoré v roku 2017 dostane z výnosu dane na financovanie záujmového vzdelávania v centre voľného času, ak má 5 500 obyvateľov vo veku od 5 do 15 rokov?***

Na záujmové vzdelávanie v centre voľného času (ďalej len „CVČ“) sa obciam podľa § 7a ods. 9 zákona č. 597/2003 Z. z. poskytujú finančné prostriedky z výnosu dane podľa počtu obyvateľov vo veku od 5 rokov do dovŕšenia 15 rokov veku s trvalým pobytom na území obce podľa stavu k 1. januáru kalendárneho roka, v ktorom sa zisťovanie uskutočňuje (pre financovanie v roku 2017 sa použijú údaje podľa stavu k 1. januáru 2016). Z uvedeného vyplýva, že:

- Finančné prostriedky na záujmové vzdelávanie detí v CVČ v roku 2017 dostanú všetky obce v Slovenskej republike, ktoré majú obyvateľov vo veku od 5 rokov do dovŕšenia 15 rokov veku a to bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú zriadené CVČ.
- Podľa prílohy č. 3 k nariadeniu vlády SR č. 668/2004 Z. z., tabuľka č. 1, riadok 14, **koeficient na záujmové vzdelávanie v CVČ je 1,1**. V praxi to znamená, že každá obec dostane v roku 2017 na každého obyvateľa vo veku od 5 rokov do dovŕšenia 15 rokov veku s trvalým pobytom na jej území finančné prostriedky približne v sume vypočítanej takto:

Počet obyvateľov obce vo veku od 5 rokov do dovŕšenia 15 rokov veku s trvalým pobytom na jej území x koeficient pre CVČ podľa nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z. z. x hodnota jednotkového koeficientu očakávaného v roku 2017:

$$(5\,500 \times 1,1) \times 78,9 \text{ €} = 6\,050 \times 78,9 = 477\,345 \text{ €}.$$

Obec, ktorá mala k 1. januáru 2016 spolu 5 500 obyvateľov (detí) vo veku od 5 do 15 rokov s trvalým pobytom na jej území, dostane v roku 2017 z výnosu dane sumu približne 477 345 € na financovanie záujmového vzdelávania v CVČ v roku 2017.

Pripomíname, že:

- Obec je povinná v súlade s § 6 ods. 12 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. určiť **všeobecne záväzným nariadením** výšku dotácie na mzdy a prevádzku na rok 2017 na dieťa CVČ vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, **ktoré je skutočným klientom záujmového vzdelávania realizovaného v CVČ.**

- V kompetencii obce je aj rozhodnúť, či finančné prostriedky, ktoré dostane na záujmové vzdelávanie v CVČ, „pošle“ alebo „nepošle“ za svojím obyvateľom – dieťaťom do inej obce, v ktorej navštevuje CVČ.

Zdôrazňujeme, že výnos dane z príjmu fyzických osôb podľa § 5 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je vlastným príjmom obce, o použití ktorých rozhoduje obec samostatne. Z toho vyplýva, že je v kompetencii obce určiť sumu finančných prostriedkov na záujmové vzdelávanie na dieťa v CVČ.